

És hora de fer un pas més

- Convindria una declaració institucional dels partits després de l'editorial publicat en 12 diaris

ANTONI SEGURA*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 5.12.09

No es pot negar que el president de la Generalitat, **José Montilla**, està complint el paper institucional del seu càrrec, alhora que demostra la seva lleialtat i conformitat amb el marc jurídic i constitucional vigent. No podia ser d'una altra manera, ja que és el que correspon i s'espera de qui ostenta la màxima representació de Catalunya.

Ara fa dos anys, va advertir Madrid del perill de desafecció dels ciutadans de Catalunya respecte d'Espanya i les institucions comunes, si continuava el menyspreu de l'Estat cap a Catalunya pel que fa a les infraestructures i la falta d'un finançament que fes justícia a l'aportació dels catalans al PIB estatal. No sembla que se li fes gaire cas. Fa uns quants dies, en el transcurs d'un acte d'homenatge al polític socialista **Ernest Lluch** amb motiu del novè aniversari del seu assassinat per ETA, va advertir del malestar que provoca que tres anys i mig després d'haver estat aprovat en referèndum l'Estatut de Catalunya, un text que va rebre el suport majoritari (el 89%) del Parlament, que va ser aprovat per les Corts espanyoles i que, sancionat pel cap de l'Estat, es va convertir en llei orgànica, encara estigui pendent d'una sentència del Tribunal Constitucional (TC) en resposta al recurs d'anticonstitucionalitat interposat pel PP.

El dia 26 de novembre passat, 12 diaris catalans publicaven un editorial

conjunt en què denunciaven la situació d'impàs de l'Estatut encara pendent de la sentència d'un tribunal en situació d'anormalitat per la no renovació dels seus membres que han acabat mandat o per recusació o defunció. Recordava l'editorial que la pedra de toc de la sentència pot ser la definició de Catalunya com a nació al preàmbul de l'Estatut, el dret i el deure de conèixer la llengua catalana, l'articulació del poder judicial a Catalunya i les relacions entre l'Estat i la Generalitat. Per descomptat, la conseqüència real d'una sentència adversa afecta el mateix esperit obert i integrador de la Constitució, nega el concepte de l'Espanya plural –en què no semblen creure ni determinats sectors del PSOE ni, per descomptat, el PP, que ha impulsat el recurs– i, en suma, posa en risc el marc de convivència espanyol. No cal dir que l'editorial va suscitar immediatament l'adhesió de la societat civil i les institucions catalanes i del mateix president de la Generalitat, que així ho manifestava a Madrid el dia 30 de novembre, recordant, al mateix temps, la seva fidelitat constitucional.

Atesa la reacció protagonitzada per la *Brunete mediàtica* davant l'editorial conjunt dels diaris catalans, podem témer que les previsions més pessimistes es puguin complir i que la convivència quedi, en conseqüència, greument alterada. I és que la ceguesa política de l'espanyolisme més recalcitrant sembla no tenir límits. Tampoc la falta de sentit d'Estat del PP té límits, malgrat que els seus dirigents afirmen que volen aproximar-se a les aspiracions i a les inquietuds dels ciutadans de Catalunya. Sens dubte, aquestes afirmacions són una broma de mal gust, ja que, al mateix temps que pretenen captivar nous votants a Catalunya, segueixen utilitzant l'anticatalanisme més barroer per obtenir una bona collita electoral a la resta de l'Estat a l'afirmar que Espanya es trenca davant els suposats privilegis que l'Estatut concedeix a Catalunya. Si

realment les seves intencions són sinceres, ho tenen fàcil: retirar el recurs.

No són moments, doncs, per a bromes. Ens hi juguem l'Estatut, la convivència i el reconeixement de Catalunya dins d'una Espanya que serà plural o entrarà en un procés d'involució que acabarà amb el mateix esperit de la Constitució del 1978. Però és poc probable que aquests sectors rectifiquin. Al contrari, s'esquincen les vestidures pel que denominen una pressió inacceptable sobre el TC, oblidant que aquest tribunal està sotmès a pressions polítiques des del mateix moment en què són nomenats els seus components.

L'àmplia adhesió mostrada per la societat civil a l'editorial conjunt recomana fer un pas més. Amb altura de mires, sense pretendre rèdits partidistes, seria necessària una declaració institucional que, reconeixent el lideratge assumit per la presidència de la Generalitat, posés de manifest el suport clar i explícit dels partits polítics als continguts de l'editorial en uns moments en què la dignitat de Catalunya i la convivència estan en joc. Probablement serviria de molt poc de portes enfora, però constataria la unió entre els ciutadans i els seus representants i seria, al mateix temps, una advertència per a aquells que pensen que es pot jugar impunement amb els drets i les aspiracions dels ciutadans de Catalunya amb una interpretació restrictiva i excloent del text constitucional.

Quedaria constància de l'advertència i ningú podria al·legar deslleialtat si en el futur s'incrementa la desafecció o es qüestiona un marc constitucional que es fa servir per retallar els nivells d'autogovern. Una

advertència que potser serviria per posar una engruna de seny en alguns dels que posen en risc la convivència.

*Catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona